

**Анализа
реализације семинара за наставнике разредне наставе који раде у 1. разреду
основне школе шк. 2015/16. године**

Семинар за учитеље првих разреда, који је организовало Министарство просвјете и култура Републике Српске, а припремио и реализовао Републички педагошки завод Републике Српске, је одржан на седам локација: Бањалука, Приједор, Добој, Бијељина, Требиње и Лукавица. Учесници семинара (844 наставника првог разреда) су били распоређени у 10 група за пленарно предавање и 26 група за радионице.

Програм семинара су чинили два дијела:

1. теоријско предавања (које је трајало један сат, а реализовао га је проф. др Перо Спасојевић) и

2. радионице (које су трајале три сата, а реализовали су их просвјетни савјетници за разредну наставу др Маринко Савић, мр Слађана Вилотић, Гордана Попадић, Милица Тителски и Дајана Глувић).

Теоријским предавањем проф. др Перо Спасојевић је наставницима указао на узрасне карактеристике ученика првог разреда, специфичности шестогодишњака које се односе на врсте и могућности учења, као и савремена научна достигнућа из неурологије и педагогије значајне за овај узраст ученика.

Радионице су имале циљ да покажу обавезу и могућности практичне имплементације теоријских поставки у наставном процесу, али и да укажу на повезаност и компатибилност теорије и праксе. То је остварено заједничком интерпретацијом глобалног и општих циљева наставног програма за први разред, односно, маркирањем васпитно-образовних захтјева које пред наставника поставља како глобални, тако и општи циљеви, а који су компатибилни научно-теоријским сазнањима о потребама, могућностима и карактеристикама шестогодишњака. Једна радионица се односила на осмишљавање креативних активности које су погодне за остваривање наведених циљева, што је имало за циљ богаћење личног искуства сваког учесника, али и указивање на важност, могућност и ефикасност креативности наставника у креирању разноврсних методичких путева у наставном процесу. Трећа радионица је имала за циљ да укаже на могућност и потребу прагматичног и функционалног припремања за наставу.

Семинар је имао интервентни карактер, с обзиром да је представљао одговор на исказану потребу наставника да им се помогне у отклањању дилема везаних за припремање и реализацију наставе у првом разреду и општи је закључак да је остварио свој циљ. То су закључци просвјетних савјетника, али и резултат евалуације од стране учесника семинара. (Евалуацију су урадила 732 наставника од 844, јер је један број наставника морао напустити семинар прије него је евалуација рађена).

Евалуација је подразумевала оцјену појединих сегмената семинара, уз коментаре о сваком сегменту, те давање приједлога за унапређење концепта наредних семинара везаних за први разред, као и навођење питања на која би желели да добију одговор, а нису имали прилику у току семинара да питају. Сви сегменти семинара су оцијењени средњом оцјеном која је већа од 4.

1. **Припрема, организација и услови рада** су оцијењени средњом оцјеном 4,39. Већина коментара везана за ово питање је показала да је семинар добро

организован, уз različite pohvale za organizaciju i nekoliko primjedbi kao: nisu blagovremeno znali vrijeme trajanja seminara, učionice su u nekim mjestima bile hladne, nije bilo kafe i slično.

2. **За актуелност, важност и примјењивости садржаја семинара за унапређење властитих компетенција** средња оцјена је 4,50. У већини су се наставници изјаснили позитивно нпр: *Доста ми је користио овај семинар! примјенићу неке научене ствари.* или *Садржаји семинара су били пажљиво одабрани. Добили смо много важних информација. Садржаји су примјењиви у настави.* Било је и неколико коментара типа: *Уђите у учионицу и примјените садржаје о којима говорите.*
3. **Квалитет радног материјала** је оцијењен средњом оцјеном 4,43. Највећи број коментара везаног за радни материјал је био: *Адекватно припремљен материјал и конкретни примјери* и *Сасвим солидан радни материјал у односу на предвиђено време и циљ.* Примједбе су се углавном односиле на количину, јер је било примједби нпр. *Није припремљено довољно материјала за рад у групама.*
4. Наставници су оцјењивали предавача и водитеља радионице на основу квалитета презентације и понуђених идеја. Овај сегмент је најбоље оцијењен 4,60 за предавача и 4,83 за водитеља радионице уз већину похвалних коментара нпр. *-Предавачи су јако добро обавили свој посао. Презентовано на високом нивоу. Предавач и водитељ радионице приступачан, јасан, стручан, даје практичне савјете. Све похвале.* Међутим и ту је била и по нека критика нпр. *Презентација слабо видљива, предавач недоречен а радионице ме нису лично заинтересовале.*
5. Пета оцјена се односила на активност учесника са аспекта нивоа и квалитета партиципације у обуци. Добијена је средња оцјена 4,47. Коментари су се углавном сводили на тврдње: *Излагање властитих искустава је увијек добро дошло и корисно. Сви учесници били активни током семинара.*
6. На питање колико је семинар утицао на њихове компетенције за рад у 1.разреду добили смо средњу оцјену 4,32. Иако су и овдје преовладавали позитивни коментари нпр. *Много ми је помогао овај семинар,* био је мањи број и оних који су тврдили да *Ништа ново нисам научила.*
7. Општа оцјена семинара је 4,45, уз коментаре *-Овај семинар је добродошао свим учитељима 1.р. Радионица је била веома занимљива. Семинар успјешно одржан и добро организован.* али и тврдње *Требају и нама дневнице, ово је нерадни дан.* Приједлози за унапређење концепта наредних семинара везаних за 1.р. су се углавном односили на слjedeће: *Организовати семинар прије почетка школске године. Семинари би требали трајати више дана, са више практичног рада. Што више примјера и упутстава за рад. Више материјала за рад. Мање групе. Рад са дјецом са посебним потребама. Бољи услови у којима се изводи семинар, кафа и вода у време паузе.*
Најчешћа питања на која траже одговоре су углавном типа: *Да ли ученици у 1. разреду треба да имају домаћу задаћу? Како треба да изгледа припрема за рад у комбинованом одјељењу (укључујући и 1. разред)? Да ли баш сви ученици 1.р. морају научити писати и читати како је наведено у НПП или да се поштују индивидуалне могућности ученика? Да ли примјењивати казне и које у раду? Чиме радити?!!! Наставна средства? Услови рада?*

Из наведене евалуације је уочљиво да постоје многа питања о којима је могуће и потребно разговарати са наставницима, што указује на потребу перманентног стручног усавршавања, као и да је неопходно уносити промјене у програме наставничких факултета.

СЕМИНАР ЗА НАСТАВНИКЕ ПРВОГ РАЗРЕДА

Бања Лука, 30.јануар и 06.февруар 2016.године

Добој, 13. фебруар 2016.године

Бијељина, 20. фебруар 2016.године

Зворник, 27.фебруар 2016.године

Једно од пленарних предавања проф. др Пере Спасојевића

Радионице за наставнике у реализацији инспектора-просвјетних савјетника

Јануар-фебруар-март 2016.године